

ผลการศึกษา/วิเคราะห์ เรื่อง

“ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้านำเข้า ต่อต้นทุนภาคการผลิตไทย”

1. สถานการณ์อุปทานสินค้าโภคภัณฑ์ต่าง ๆ ของโลกในปี 2565

ปี 2565 ที่ผ่านมา หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยต่างเผชิญกับการสูงขึ้นของต้นทุน จากปัญหาทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างรัสเซีย-ยูเครน การควบคุมปริมาณการผลิตของผู้ส่งออกน้ำมันรายสำคัญ และมาตรการจำกัดการส่งออกอาหารในหลายประเทศ ส่งผลให้อุปทานพลังงาน อาหาร และสินค้าโภคภัณฑ์ต่าง ๆ ตึงตัว ราคาสินค้าเหล่านี้ตลอดจนปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ค่าระวาง ค่าประกันภัย) ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาขายปลีกสินค้าและบริการสูงขึ้น และหลายประเทศเผชิญกับภาวะเงินเฟ้อพุ่งสูงสุดในรอบหลายปี ซึ่งนำไปสู่การใช้นโยบายการเงินแบบเข้มงวดของธนาคารกลางหลายประเทศเพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าว ผู้ประกอบการจึงเผชิญภาวะต้นทุนที่สูงขึ้นทั้งในส่วนของค่าวัตถุดิบ ค่าขนส่ง ตลอดจนต้นทุนทางการเงิน

แม้ในช่วงปลายปีสถานการณ์จะเริ่มคลี่คลาย ส่วนหนึ่งจากนโยบายการเงินที่เข้มงวด การระบาดของโควิดในจีน ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและอุปสงค์ชะลอตัว ตลอดจนการที่สหประชาชาติ ทูร์เคีย รัสเซีย และยูเครน สามารถบรรลุความตกลงการส่งออกธัญพืชผ่านทะเลดำ (Black Sea Initiative) ได้สำเร็จในเดือนกรกฎาคม 2565 ประกอบกับมาตรการจำกัดการส่งออกอาหารในประเทศต่าง ๆ ที่ทยอยสิ้นสุด อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าหลายชนิดปรับตัวขึ้นสูงมากเมื่อเทียบกับปี 2564 โดยเฉพาะปุ๋ยและพลังงาน สะท้อนจากดัชนีราคาของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ปี 2565 ที่สูงขึ้นร้อยละ 70.0 (AoA) และร้อยละ 63.6 (AoA) ตามลำดับ ขณะที่ดัชนีราคาอาหารโลก ขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ในปี 2565 สูงขึ้นร้อยละ 14.3 (AoA)

ตารางแสดง ดัชนีราคาปุ๋ย พลังงาน โลหะพื้นฐาน โลหะมีค่า¹ และอาหารโลก² ปี 2565

รายละเอียด	เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา (%AoA)			
	2562	2563	2564	2565
ดัชนีราคาปุ๋ยโลก (Fertilizer Index) - ปุ๋ยไนโตรเจน-แอมโมเนียมฟอสเฟต, โปแทช และยูเรีย	-6.7	-12.7	96.6	70.0
ดัชนีราคาพลังงานโลก (Fuel (Energy) Index) - ถ่านหิน น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ และโพรเพน	-17.4	-29.1	99.6	63.6
ดัชนีราคาโลหะพื้นฐานโลก (Base Metal Price Index) - อลูมิเนียม โคบอลต์ ทองแดง แร่เหล็ก นิกเกิล และดีบุก เป็นต้น	3.9	3.5	46.7	-5.6
ดัชนีราคาโลหะมีค่าโลก (Precious Metal Price Index) - ทองคำ เงิน แพลเลเดียม และทองคำขาว(แพลตินัม)	10.6	27.2	3.7	-1.8
ดัชนีราคาอาหารโลก (Food Price Index) สะท้อนราคาเฉลี่ยของดัชนีราคาสินค้าอาหาร 5 ประเภท ประกอบด้วย - เนื้อสัตว์ นมและผลิตภัณฑ์นม ธัญพืช น้ำมันพืช และน้ำตาล	-0.8	3.2	28.1	14.3

ที่มา 1. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (2566) และ 2. องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (2566)

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

การสูงขึ้นของราคาสินค้าในตลาดโลก ส่งผลต่อราคาสินค้านำเข้า ราคาผู้ผลิต และส่งผลมายังราคาขายปลีกสินค้าและบริการของไทย ขณะเดียวกัน การปรับขึ้นค่าจ้าง อัตราดอกเบี้ย และเงินบาทที่อ่อนค่า ซึ่งเป็นต้นทุนที่แฝงอยู่ในเกือบทุกขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการของไทย ทำให้ราคาสินค้าและบริการหลายประเภทในปี 2565 ทอยปรับเพิ่มขึ้นตามต้นทุน สะท้อนจากเครื่องชี้วัดด้านราคาจัดทำโดยกองดัชนีเศรษฐกิจการค้า (ดศ.) สนค. อาทิ

- ดัชนีราคานำเข้า ปี 2565 ราคาสินค้าเชื้อเพลิง สูงขึ้นร้อยละ 51.8 (AoA) มีส่วนส่งผลให้ดัชนีรวมสูงขึ้นร้อยละ 11.1 (AoA)

- ดัชนีราคาผู้ผลิต ปี 2565 กลุ่มปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ สูงขึ้นร้อยละ 80.1 (AoA) และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม สูงขึ้นร้อยละ 59.2 (AoA) มีส่วนส่งผลให้ดัชนีรวม สูงขึ้นร้อยละ 10.4 (AoA)

- ดัชนีราคาผู้บริโภค ราคาพลังงานสูงขึ้นร้อยละ 24.49 (AoA) มีส่วนทำให้ดัชนีราคาทั้งปีสูงขึ้นร้อยละ 6.08 (AoA)

2. ผลกระทบของต้นทุนวัตถุดิบนำเข้า ต่อภาคอุตสาหกรรมของไทย

2.1 ผลกระทบที่เกิดจากมูลค่าและราคาของวัตถุดิบนำเข้า

เพื่อให้เห็นผลกระทบของราคาสินค้านำเข้า ต่อต้นทุนภาคการผลิตของไทยชัดเจนขึ้น จึงวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้นของการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้านำเข้า ในปี 2565 ต่อต้นทุนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมไทย โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Table: ตาราง I-O) ปี 2558 (2015) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)¹ จำแนกเป็น 3 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 พิจารณาจากภาคการผลิต 20 อันดับแรก ที่มีสัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบนำเข้าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับต้นทุนทั้งหมดของการผลิตนั้น ๆ จากตาราง I-O พบว่า ภาคการผลิตเหล่านี้อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมด โดยมีมูลค่าวัตถุดิบนำเข้าคิดเป็นสัดส่วนระหว่างร้อยละ 42.57 – 76.24 ของต้นทุนทั้งหมด สำหรับภาคการผลิตที่มีสัดส่วนวัตถุดิบนำเข้าสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การผลิตน้ำมันสัตว์ ไชสัตว์ น้ำมันพืช และผลพลอยได้ (ร้อยละ 76.24) การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม (ร้อยละ 70.24) โรงฟอกหนังและการแต่งสำเร็จหนัง (ร้อยละ 69.95) โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (ร้อยละ 64.07) และการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์ (ร้อยละ 60.20) ตามลำดับ

ตารางแสดง ภาคการผลิต 20 ประเภทแรกที่มีสัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบนำเข้าสูงที่สุด

ภาคการผลิต	สัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบนำเข้าเมื่อเทียบกับต้นทุนทั้งหมดของการผลิตนั้น (%)
1) 048 การผลิตน้ำมันสัตว์ ไชสัตว์ น้ำมันพืช และผลพลอยได้	76.24
2) 118 การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม	70.24
3) 075 โรงฟอกหนังและการแต่งสำเร็จหนัง	69.95
4) 093 โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	64.07
5) 129 การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	60.20
6) 117 การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือไฟฟ้าสำหรับงานอุตสาหกรรม	57.74
7) 111 การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	56.75
8) 052 การผลิตแป้งและการปั่นแป้งอื่น ๆ	53.18
9) 115 การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ	52.07

¹ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต I/O 2015 (180).

ภาคการผลิต	สัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบนำเข้าเมื่อเทียบกับต้นทุนทั้งหมดของการผลิตนั้น (%)
10) 122 การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ	50.96
11) 120 การผลิตลวดและสายเคเบิลชนิดหุ้มฉนวน	50.43
12) 125 การผลิตยานยนต์	49.56
13) 110 การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ	47.79
14) 094 การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม	47.75
15) 112 การผลิตเครื่องยนต์และเครื่องกังหัน	47.11
16) 082 การผลิตผลิตภัณฑ์กระดาษ	46.13
17) 061 การผลิตอาหารสัตว์	45.16
18) 107 การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่มีโซ่เหล็ก	44.52
19) 106 การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	44.23
20) 085 การผลิตปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช	42.57

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2558) ประมวลผลโดย สนค.

มิตินี้ 2 พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าวัตถุดิบนำเข้า ที่เกี่ยวกับภาคการผลิต 20 ประเภท **ในมิติแรก** โดยใช้ข้อมูลจากดัชนีราคานำเข้าที่จัดทำโดย ดศ. สนค. ในกลุ่มสินค้าที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกับกลุ่มที่ภาคการผลิตนั้น ๆ นำเข้าในมูลค่าสูงที่สุด เช่น ภาคการผลิตน้ำมันสัตว์ ไช้สัตว์ น้ำมันพืช และผลพลอยได้ มีมูลค่าวัตถุดิบนำเข้าสูงสุดมาจากจากการทำพืชไร่ตระกูลถั่ว งานศึกษาจึงเลือกใช้ดัชนีราคานำเข้าสินค้ากลุ่มพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชในการวิเคราะห์เป็นต้น สำหรับข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคานำเข้า การศึกษาเลือกใช้ปี 2565 เนื่องจากเป็นปีที่ดัชนีราคานำเข้าของไทยโดยรวมสูงขึ้นถึงร้อยละ 11.1 (AoA) ซึ่งจะส่งผลให้การวิเคราะห์ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากเกณฑ์ข้างต้น พบว่า ภาคการผลิต 20 ประเภทเหล่านี้ เกี่ยวข้องกับสินค้านำเข้า 13 ประเภท และมีแนวโน้มได้รับผลกระทบหากราคาสินค้านำเข้า 13 ประเภทดังกล่าว มีการเปลี่ยนแปลง โดยในปี 2565 มีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ 1) น้ำมันดิบ (สูงขึ้นร้อยละ 46.8 (AoA)) 2) ผลิตภัณฑ์โลหะ (สูงขึ้นร้อยละ 7.3 (AoA)) 3) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (สูงขึ้นร้อยละ 1.1 (AoA)) 4) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (สูงขึ้นร้อยละ 4.7 (AoA)) 5) เครื่องมือ เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การทดสอบ (สูงขึ้นร้อยละ 6.4(AoA)) 6) พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช (สูงขึ้นร้อยละ 8.1(AoA)) 7) สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่น ๆ (สูงขึ้นร้อยละ 7.0 (AoA)) 8) กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ (สูงขึ้นร้อยละ 3.8 (AoA)) 9) เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ (สูงขึ้นร้อยละ 4.1 (AoA)) 10) ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ (สูงขึ้นร้อยละ 18.8 (AoA)) 11) อุปกรณ์ ส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (สูงขึ้นร้อยละ 1.8 (AoA)) 12) ข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง (สูงขึ้นร้อยละ 2.7 (AoA)) และ 13) ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ (ลดลงร้อยละ 4.9 (AoA))

มิตินี้ 3 พิจารณามิตินี้ 1 และ 2 ร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบ พบว่า การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคานำเข้าของสินค้า 13 ประเภท ในปี 2565 ที่ผ่านมา ส่งผลให้ต้นทุนภาคการผลิตที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนแปลง ระหว่างร้อยละ -1.01 – 28.86 โดย ภาคการผลิตที่ต้นทุนเพิ่มขึ้นมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1) โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.86 รองลงมาคือ 2) การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม สูงขึ้นร้อยละ 20.64 ตามการสูงขึ้นของดัชนีราคานำเข้า น้ำมันดิบ และ 3) การผลิตน้ำมันสัตว์ ไช้สัตว์ น้ำมันพืช และผลพลอยได้ ต้นทุนสูงขึ้นร้อยละ 5.86 ตามการสูงขึ้นของดัชนีราคานำเข้าสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์จากพืช อย่างไรก็ตาม ภาคการผลิตยานยนต์ ต้นทุนลดลงร้อยละ 1.01 ตามดัชนีราคานำเข้าสินค้าส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ รายละเอียดตามตารางสรุปผลการวิเคราะห์

ตารางแสดง สรุปผลกระทบของต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าสู่ภาคการผลิตของไทย

ภาคการผลิต			สัดส่วน การ นำเข้า วัตถุดิบ	วัตถุดิบที่นำเข้ามามากที่สุด	สัดส่วน การ นำเข้า	การเปลี่ยนแปลงของ ดัชนีราคานำเข้า ปี 65		ต้นทุน ที่คาดว่าจะ เปลี่ยนแปลง (%)
						กลุ่มสินค้านำเข้าที่เกี่ยวข้อง 13 ประเภท	%AoA	
1	093	โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	64.07	การผลิตน้ำมันปิโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติ	61.67	น้ำมันดิบ	46.8	28.86
2	094	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม	47.75	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม	44.11	น้ำมันดิบ	46.8	20.64
3	048	การผลิตน้ำมันสัตว์ ไชสัตว์ น้ำมันพืช และผลพลอยได้	76.24	การทำไร่พืชตระกูลถั่ว	72.40	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	8.1	5.86
4	085	การผลิตปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช	42.57	การผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน	28.73	ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์	18.8	5.40
5	075	โรงฟอกหนังและการแต่งสำเร็จหนัง	69.95	โรงฆ่าสัตว์	54.20	สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่น ๆ	7.0	3.79
6	129	การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ วิทยาศาสตร์และการแพทย์	60.20	การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ วิทยาศาสตร์และการแพทย์	56.14	เครื่องมือ เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การทดสอบ	6.4	3.59
7	120	การผลิตลวดและสายเคเบิลชนิดหุ้มฉนวน	50.43	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่มีโซ่เหล็ก	42.13	ผลิตภัณฑ์โลหะ	7.3	3.08
8	118	การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม	70.24	การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม	63.06	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	4.7	2.96
9	061	การผลิตอาหารสัตว์	45.16	การผลิตน้ำมันสัตว์ ไชสัตว์ น้ำมันพืช และผลพลอยได้	35.53	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	8.1	2.88
10	107	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่มีโซ่เหล็ก	44.52	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่มีโซ่เหล็ก	27.88	ผลิตภัณฑ์โลหะ	7.3	2.04
11	117	การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ ไฟฟ้าสำหรับงานอุตสาหกรรม	57.74	การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ ไฟฟ้าสำหรับงานอุตสาหกรรม	42.79	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	4.7	2.01
12	111	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	56.75	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	40.14	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	4.1	1.65
13	082	การผลิตผลิตภัณฑ์กระดาษ	46.13	การผลิตเยื่อกระดาษและกระดาษชนิดต่าง ๆ	42.20	กระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษ	3.8	1.60
14	052	การผลิตแป้งและการปั่นแป้งอื่น ๆ	53.18	ข้าวฟ่างและธัญพืชอื่น ๆ	47.12	ข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง	2.7	1.27
15	110	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ	47.79	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	28.79	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	4.1	1.18
16	106	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	44.23	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	22.24	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	4.1	0.91
17	122	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ	50.96	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ	37.42	อุปกรณ์ ส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้า	1.8	0.67

ภาคการผลิต		สัดส่วน การ นำเข้า วัตถุดิบ	วัตถุดิบที่นำเข้ามากที่สุด	สัดส่วน การ นำเข้า	การเปลี่ยนแปลงของ ดัชนีราคานำเข้า ปี 65		ต้นทุน ที่คาดว่าจะ เปลี่ยนแปลง (%)	
					กลุ่มสินค้านำเข้าที่เกี่ยวข้อง 13 ประเภท	%AoA		
						และอิเล็กทรอนิกส์		
18	112	การผลิตเครื่องยนต์และเครื่องกังหัน	47.11	การผลิตเครื่องยนต์และเครื่องกังหัน	31.83	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	1.1	0.35
19	115	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ	52.07	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ	26.41	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	1.1	0.29
20	125	การผลิตยานยนต์	49.56	การผลิตยานยนต์	20.59	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ ยานยนต์	-4.9	-1.01

ที่มา : 1. ข้อมูลต้นทุนการผลิต นำมาจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Table: ตาราง I-O) ปี 2558 (2015) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยใช้ตารางราคาผู้ซื้อ (Purchaser's Price) เป็นการวัดราคาซื้อขายกันจริงใน ระบบเศรษฐกิจ ซึ่งรวมค่าขนส่ง และส่วนเหลือมทางการค้าด้วย ประมวลผลโดย สนค.

- ต้นทุนทั้งหมดของภาคการผลิต เป็นผลรวมของ 1) หมวด 190 ผลรวมของมูลค่าปัจจัยการผลิตชั้นกลางทั้งหมด 2) หมวด 201 เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน 3) หมวด 203 ค่าเสื่อมราคา และ 4) หมวด 204 ภาษีทางอ้อมสุทธิ
- มูลค่าวัตถุดิบนำเข้า นำมาจากตาราง Input Value from Import

2. ข้อมูลดัชนีราคานำเข้า (2566) จากกองดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

ทั้งนี้ ภาคการผลิตทั้ง 20 ประเภท มีความเชื่อมโยงกับภาคการผลิตอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะภาคการผลิตโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม และการผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม ที่เชื่อมโยงเกือบทุกภาคการผลิต การสูงขึ้นของราคาสินค้านำเข้า อาจทำให้ภาคการผลิตต้นน้ำที่ได้รับผลกระทบ ส่งผ่านต้นทุนดังกล่าวไปยังภาคการผลิตอื่น และนำไปสู่การสูงขึ้นของต้นทุนการผลิตทั้งระบบได้ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบดังกล่าว อาจแตกต่างกันตามความสามารถในการส่งผ่านต้นทุนภาคการผลิตในอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูง หรือมีกฎระเบียบของรัฐในการกำกับดูแลราคา จะมีข้อจำกัดทำให้ไม่สามารถส่งผ่านต้นทุนไปยังภาคการผลิตอื่นได้เท่าที่ควร

ตารางแสดง ภาคการผลิตอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ 20 ภาคการผลิตที่มีสัดส่วนการใช้วัตถุดิบนำเข้าสูง

ภาคการผลิต	จำนวนภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง (180 สาขา)	ตัวอย่างภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง
โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	177	เกือบทุกภาคการผลิต ยกเว้นการผลิตเหมืองแร่เหล็ก และการบริหารราชการ
การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม	176	เกือบทุกภาคการผลิต ยกเว้นการผลิตยางใหม่ การทำเหมืองแร่เหล็ก และการบริหารราชการ
การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่นๆ	161	การทำผลไม้และผักกระป๋องและการเก็บรักษาผักและผลไม้ การทำปลากระป๋อง อาหารทะเลกระป๋องและการเก็บรักษาอาหาร เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์และน้ำอัดลม การผลิตเครื่องเรือนและเครื่องติดตั้งซึ่งทำด้วยโลหะเป็นส่วนใหญ่
การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ	158	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงานและในครัวเรือน การผลิตยานยนต์ การไฟฟ้า การผลิตก๊าซธรรมชาติ การก่อสร้างอาคาร
การผลิตผลิตภัณฑ์กระดาษ	157	ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำมัน การผลิตเบียร์ อุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์และน้ำอัดลม การพิมพ์ การพิมพ์โฆษณา การค้าส่ง การค้าปลีก ภัตตาคารและร้านอาหาร เครื่องดื่ม โรงแรมและที่พักอื่น ๆ
การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ	98	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงานและในครัวเรือน การผลิตยานยนต์ การผลิตรถจักรยานยนต์และรถจักรยาน โรงแรมและที่พักอื่น ๆ
การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	79	การผลิตเครื่องตัด เครื่องมือและเครื่องใช้ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็ก การผลิตเครื่องเรือนและเครื่องติดตั้งซึ่งทำด้วยโลหะเป็นส่วนใหญ่ การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ การผลิตยานยนต์ การผลิตรถจักรยานยนต์และรถจักรยาน การซ่อมแซมยานพาหนะทุกชนิด การผลิตอากาศยาน การก่อสร้างที่อยู่อาศัย การก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย การก่อสร้างงานบริการสาธารณะทางด้านเกษตรและป่าไม้
การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่มีใช้เหล็ก	59	การผลิตเครื่องตัด เครื่องมือและเครื่องใช้ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้าทั่วไป การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือไฟฟ้าสำหรับงานอุตสาหกรรม การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม การผลิตลวดและสายเคเบิลชนิดหุ้มฉนวน การผลิตยานยนต์ การผลิตอากาศยาน การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และ

ภาคการผลิต	จำนวนภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง (180 สาขา)	ตัวอย่างภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง
		การแพทย์ การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการถ่ายภาพและสายตา การผลิตเครื่องประดับ
การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ วิทยาศาสตร์และการแพทย์	54	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทาง วิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม การบริการด้านธุรกิจ การบริการทางการแพทย์และบริการทางอนามัยอื่น ๆ
การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทาง วิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม	53	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงานและในครัวเรือน การผลิตยานยนต์ การบริการด้านธุรกิจ การซ่อมแซม
การผลิตปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช	45	การทำนา การทำไร่ข้าวโพด การทำไร่ฝัก การทำสวนผลไม้ การทำไร่อ้อย การทำสวนยางพารา ผลิตผลทางการเกษตรอื่น ๆ
การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือไฟฟ้า สำหรับงานอุตสาหกรรม	44	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ใน สำนักงานและในครัวเรือน การผลิตยานยนต์ การไฟฟ้า การซ่อมแซม
การผลิตลวดและ สายเคเบิลชนิดหุ้มฉนวน	37	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงานและในครัวเรือน การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม การผลิตยานยนต์ การก่อสร้างอาคาร
การผลิตน้ำมันสัตว์ ไขมันสัตว์ ไขมันพืช และผลพลอยได้	33	การเลี้ยงปศุสัตว์ การผลิตอาหาร ยารักษาโรค ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับ การทำความสะดวก
การผลิตแป้งและการปั่นแป้งอื่น ๆ	30	การผลิตขนมปัง การผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายคลึงกัน การผลิตขนมชนิดต่าง ๆ การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ
การผลิตยานยนต์	26	การผลิตรถจักรยานยนต์และรถจักรยาน การซ่อมแซมยานพาหนะทุกชนิด การค้าส่ง การขนส่งทางบก การขนส่งสินค้าทางบก
การผลิตเครื่องยนต์ และเครื่องกังหัน	19	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการเกษตรกรรม การผลิตเครื่องจักร และอุปกรณ์พิเศษ การผลิตยานยนต์ การผลิตรถจักรยานยนต์และ รถจักรยาน การซ่อมแซมยานพาหนะทุกชนิด
การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ	16	การก่อสร้างอาคาร การก่อสร้างงานบริการสาธารณะทางด้านเกษตรและ ป่าไม้ การก่อสร้างงานบริการสาธารณะที่ไม่เกี่ยวกับงานเกษตร การก่อสร้างโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าและสาธารณูปโภค การก่อสร้างอาคารและระบบสื่อสาร การก่อสร้างอื่น ๆ
โรงฟอกหนังและการแต่งสำเร็จหนัง	14	การผลิตผลิตภัณฑ์หนังสัตว์ การผลิตรองเท้ายกเว้นรองเท้ายาง การผลิต นาฬิกา การผลิตเครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา
การผลิตอาหารสัตว์	13	การปศุสัตว์ การเลี้ยงสุกร การปศุสัตว์อื่น ๆ การเลี้ยงสัตว์ปีก ผลผลิตจาก สัตว์ปีก การประมงทะเล และการประมงชายฝั่ง การประมงน้ำจืด บริการบันเทิงและบริการสันทนาการ

ที่มา ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Table: ตาราง I-O) ปี 2558 (2015) สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2 ผลกระทบที่เกิดจากแหล่งนำเข้ากระจุกตัว

นอกจากผลกระทบด้านราคาแล้ว การกระจุกตัวของแหล่งนำเข้าก็อาจส่งผลถึงความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าและบริการในภาคการผลิตต่าง ๆ และการขาดแคลนสินค้านำเข้าจากแหล่งผลิตใดผลิตหนึ่ง ก็อาจส่งผลกระทบต่อการสูงขึ้นของระดับราคาวัตถุดิบนำเข้าด้วย โดยการพิจารณาแบ่งกลุ่มมูลค่าการนำเข้าสินค้า 13 ประเภท ปี 2565 (หน่วย: ดอลลาร์สหรัฐ) ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะการกระจุกตัวของตลาดนำเข้า พบว่า

1) **กลุ่มสินค้าที่แหล่งนำเข้ากระจุกตัวมาก** (สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าจาก 3 ประเทศแรก รวมกันมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50) ซึ่งอาจมีความเสี่ยงสูงหากการผลิตและจัดส่งสินค้าเกิดการขาดช่วงหรือชะงัก มีสินค้า 10 ประเภท คือ (1) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ (2) ผลิตภัณฑ์โลหะ (3) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (4) ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ (5) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (6) ข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง (7) เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์ (8) น้ำมันดิบ (9) อุปกรณ์และส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้า และ (10) พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช

2) **กลุ่มสินค้าที่แหล่งนำเข้ากระจุกตัวปานกลาง** (สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าจาก 5 ประเทศแรก รวมมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50) มีสินค้า 2 ประเภท คือ (1) กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ และ (2) ปู่ และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์

3) **กลุ่มสินค้าที่แหล่งนำเข้ากระจุกตัวน้อย** (ผลรวมสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าตั้งแต่ 6 ประเทศขึ้นไป มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50) มีสินค้า 1 ประเภท คือ สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่น ๆ (ประกอบด้วยสินค้าจำพวกไขมันสัตว์หนังสัตว์ และอื่น ๆ)

นอกจากนั้น ยังมีข้อสังเกตว่า มีสินค้านำเข้าถึง 11 ประเภท จาก 13 ประเภท ที่นำเข้าจาก 2 ประเทศ คือ **จีน** และ **ญี่ปุ่น** ยกเว้นน้ำมันดิบ (สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และซาอุดีอาระเบีย) และสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่น ๆ (สหรัฐอเมริกา และอาร์เจนตินา) ทำให้ห่วงโซ่อุปทานการผลิตของไทยในระยะต่อไปยังมีแนวโน้มได้รับผลกระทบสูงหากการผลิตและจัดส่งสินค้านำเข้า 10 ชนิด ในกลุ่มเสี่ยงสูง และสินค้าจากจีนและญี่ปุ่น เกิดการขาดช่วงหรือชะงัก

ตารางแสดง สินค้านำเข้า 13 ประเภท จำแนกตามการกระจุกตัวของสัดส่วนมูลค่าแหล่งนำเข้า ปี 2565

การกระจุกตัวของแหล่งนำเข้า	ประเภทสินค้านำเข้า	สัดส่วนมูลค่าแหล่งนำเข้า ปี 2565 เมื่อเทียบมูลค่านำเข้าทั้งหมดของสินค้านั้น
กลุ่มที่ 1 - กระจุกตัวมาก (สัดส่วนมูลค่าการนำเข้า 3 ประเทศแรก รวมกันมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50)	1) เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	3 อันดับแรก รวม 73.57% (ญี่ปุ่น 36.48% จีน 25.50% และ เกาหลีใต้ 11.59%)
	2) ผลิตภัณฑ์โลหะ	3 อันดับแรก รวม 68.66% (จีน 46.49% ญี่ปุ่น 17.17% และ เกาหลีใต้ 5.0%)
	3) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	3 อันดับแรก 66.74% (จีน 44.93% ญี่ปุ่น 17.01% และ มาเลเซีย 4.80%)
	4) ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์	3 อันดับแรก 65.33% (ญี่ปุ่น 34.92% จีน 22.26% และ สหรัฐอเมริกา 8.15%)
	5) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	3 อันดับแรก 62.94% (จีน 30.93% ญี่ปุ่น 25.46% และ สหรัฐอเมริกา 6.55%)

การกระจุกตัวของแหล่งนำเข้า	ประเภทสินค้านำเข้า	สัดส่วนมูลค่าแหล่งนำเข้า ปี 2565 เมื่อเทียบมูลค่านำเข้าทั้งหมดของสินค้านั้น
	6) ข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง	3 อันดับแรก 61.60% (มาเลเซีย 22.51% อินโดนีเซีย 21.12% และ จีน 17.97%)
	7) เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การแพทย์	3 อันดับแรก 61.18% (จีน 24.62% ญี่ปุ่น 23.61% และ สหรัฐอเมริกา 12.95%)
	8) น้ำมันดิบ	3 อันดับแรก 59.72% (สหรัฐอเมริกา 38.04% ซาอุดีอาระเบีย 13.60% และ สหรัฐอเมริกา 8.08%)
	9) อุปกรณ์และส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้า	3 อันดับแรก 58.44% (ไต้หวัน 25.21% จีน 21.55% และ ญี่ปุ่น 11.68%)
	10) พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	3 อันดับแรก 53.76% (บราซิล 37.19% สหรัฐอเมริกา 9.78% และ จีน 6.79%)
กลุ่มที่ 2 – กระจุกตัวปานกลาง (สัดส่วนมูลค่าการนำเข้า 5 ประเทศแรก รวมกันมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50)	11) กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	5 อันดับแรก 63.14% (จีน 24.92% ญี่ปุ่น 14.06% อินโดนีเซีย 10.16% สิงคโปร์ 8.55% และเกาหลีใต้ 5.45%)
	12) ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์	5 อันดับแรก 61.81% (จีน 23.60% ซาอุดีอาระเบีย 15.32% มาเลเซีย 8.60% รัสเซีย 7.16% และ แคนาดา 7.13%)
กลุ่มที่ 3 – กระจุกตัวน้อย (ผลรวมสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าตั้งแต่ 6 ประเทศขึ้นไป มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50)	13) สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่น ๆ (ประกอบด้วยสินค้าจำพวกไขมันสัตว์ หนัง สัตว์ และอื่น ๆ)	7 ประเทศ 52.87% (สหรัฐอเมริกา 12.36% อาร์เจนตินา 11.69% ฟินแลนด์ 7.23% เดนมาร์ก 5.76% อูรุกวัย 5.71% เยอรมนี 5.21% และบราซิล 4.91%)

ที่มา ข้อมูลการนำเข้า (2565) จากสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางแสดง สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าสินค้า 13 ประเภทของไทย ปี 2564 และ 2565

ประเภทสินค้า	ปี	10 อันดับสัดส่วนมูลค่านำเข้าเมื่อเทียบกับมูลค่าทั้งหมด (ร้อยละ)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
น้ำมันดิบ	2565	สหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์	ซาอุดี อาระเบีย	สหรัฐ อเมริกา	มาเลเซีย	ลิเบีย	แองโกลา	ออสเตรเลีย	อินโดนีเซีย	กาตาร์	ไนจีเรีย
		38.04	13.60	8.08	5.78	5.05	4.72	3.85	3.58	3.21	2.20
	2564	26.93	18.40	6.72	4.70	4.48	5.84	4.13	5.84	3.62	2.29
ผลิตภัณฑ์โลหะ	2565	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	สหรัฐอเมริกา	อินเดีย	ไต้หวัน	เยอรมนี	อิตาลี	เวียดนาม	มาเลเซีย
		46.49	17.17	5.00	4.19	3.91	3.17	3.13	2.64	2.45	1.82
	2564	43.47	19.78	4.96	3.81	2.18	3.31	3.04	2.84	2.38	1.94
เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ	2565	จีน	ญี่ปุ่น	สหรัฐอเมริกา	อินเดีย	เยอรมนี	เกาหลีใต้	อินโดนีเซีย	สหราชอาณาจักร	ไต้หวัน	อิตาลี
		30.93	25.46	6.55	5.20	4.73	3.06	2.95	2.90	2.46	2.24
	2564	30.51	26.58	5.32	5.58	5.51	3.18	2.64	1.65	2.47	2.28
เครื่องจักรไฟฟ้า และส่วนประกอบ	2565	จีน	ญี่ปุ่น	มาเลเซีย	สหรัฐอเมริกา	เวียดนาม	ไทย	ไต้หวัน	เยอรมนี	เกาหลีใต้	ฟิลิปปินส์
		44.93	17.01	4.80	4.16	3.53	3.47	3.04	2.91	2.17	1.57
	2564	42.81	19.38	4.86	4.07	2.96	2.58	3.88	3.12	2.45	1.70
เครื่องมือเครื่องใช้ เกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์ การแพทย์	2565	จีน	ญี่ปุ่น	สหรัฐอเมริกา	เยอรมนี	มาเลเซีย	เกาหลีใต้	สิงคโปร์	ไต้หวัน	ฝรั่งเศส	สหราชอาณาจักร
		24.62	23.61	12.95	7.12	5.96	2.71	2.18	1.68	1.49	1.46
	2564	20.80	28.24	10.79	8.28	5.34	2.37	1.90	1.52	1.44	1.47
พืชและ ผลิตภัณฑ์ จากพืช	2565	บราซิล	สหรัฐอเมริกา	จีน	สิงคโปร์	เมียนมา	อินเดีย	ออสเตรเลีย	อินโดนีเซีย	เกาหลีใต้	ญี่ปุ่น
		37.19	9.78	6.79	6.12	5.57	4.58	4.58	4.24	3.86	3.84
	2564	32.11	12.64	5.30	5.54	5.16	3.01	6.47	3.51	4.35	4.00
สัตว์และ ผลิตภัณฑ์จาก สัตว์อื่น ๆ*	2565	สหรัฐอเมริกา	อาร์เจนตินา	ฟินแลนด์	เดนมาร์ก	อูรุกวัย	เยอรมนี	บราซิล	จีน	อิตาลี	ญี่ปุ่น
		12.36	11.69	7.23	5.76	5.71	5.21	4.91	4.88	4.75	4.18
	2564	10.13	9.24	9.27	15.14	3.91	4.82	3.83	4.20	4.33	4.65
กระดาษ และ ผลิตภัณฑ์กระดาษ	2565	จีน	ญี่ปุ่น	อินโดนีเซีย	สิงคโปร์	เกาหลีใต้	สหรัฐอเมริกา	เวียดนาม	สวีเดน	มาเลเซีย	ไต้หวัน
		24.92	14.06	10.16	8.55	5.45	5.43	5.15	4.89	4.74	2.99

ประเภทสินค้า	ปี	10 อันดับสัดส่วนมูลค่านำเข้าเมื่อเทียบกับมูลค่าทั้งหมด (ร้อยละ)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	2564	23.24	16.24	9.74	11.41	5.23	4.35	2.48	3.87	3.70	3.45
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	2565	ญี่ปุ่น	จีน	เกาหลีใต้	โอมาน	ไต้หวัน	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	เวียดนาม	สหรัฐอเมริกา	ออสเตรเลีย
		36.48	25.50	11.59	5.25	4.59	2.76	2.53	1.94	0.98	0.84
ปุ๋ย และยา กำจัดศัตรู พืชและสัตว์	2564	36.22	24.26	11.01	4.75	4.54	1.80	2.39	2.70	1.12	0.91
	2565	จีน	ซาอุดีอาระเบีย	มาเลเซีย	รัสเซีย	แคนาดา	กาตาร์	นอร์เวย์	เกาหลีใต้	อินโดนีเซีย	เยอรมนี
อุปกรณ์ ส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์	2565	23.60	15.32	8.60	7.16	7.13	7.03	4.33	3.34	2.79	2.14
	2564	30.79	10.45	7.99	5.58	3.81	5.05	4.58	3.84	3.70	1.94
อุปกรณ์ ส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์	2565	ไต้หวัน	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	มาเลเซีย	สหรัฐอเมริกา	ไทย	สิงคโปร์	ฟิลิปปินส์	เวียดนาม
		25.21	21.55	11.68	8.02	6.51	6.26	4.78	3.61	3.44	2.64
ข้าวและผลิตภัณฑ์ จากแป้ง	2564	24.24	20.05	14.36	8.37	6.16	6.75	4.63	3.49	3.41	2.12
	2565	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	จีน	เกาหลีใต้	ญี่ปุ่น	อิตาลี	เวียดนาม	สหราชอาณาจักร	เยอรมนี	สหรัฐอเมริกา
ส่วนประกอบและ อุปกรณ์ยานยนต์		22.51	21.12	17.97	9.73	4.42	3.45	3.19	1.87	1.42	1.35
	2564	22.99	17.79	19.21	10.27	4.68	3.36	2.93	2.16	1.73	1.37
ส่วนประกอบและ อุปกรณ์ยานยนต์	2565	ญี่ปุ่น	จีน	สหรัฐอเมริกา	เยอรมนี	อินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์	อินเดีย	มาเลเซีย	เวียดนาม	เกาหลีใต้
		34.92	22.26	8.15	5.71	5.52	4.50	3.10	3.10	2.19	1.77
	2564	31.43	24.67	7.88	5.31	4.24	3.10	2.39	3.28	1.85	1.95

หมายเหตุ แแถบสีส้มเข้ม = ประเทศจีนและญี่ปุ่น

แถบสีส้มอ่อน = แหล่งนำเข้าอื่นที่เป็นประเทศสมาชิกความตกลง RCEP

- 1) สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่น ๆ ประกอบด้วยสินค้าไขมันสัตว์ หนังสัตว์ และอื่นๆ
- 2) ข้อมูลการนำเข้า (2564 และ 2565) จากสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อบรรเทาผลกระทบด้านต้นทุน

ห่วงโซ่อุปทานของภาคการผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรมไทยทั้ง 20 ประเภท ที่ใช้สินค้าวัตถุดิบนำเข้าสูง ได้รับผลกระทบค่อนข้างมากทั้งด้านต้นทุนและการขาดแคลน หากแหล่งนำเข้าสำคัญของไทยประสบปัญหา โดยเฉพาะจีนและญี่ปุ่น อีกทั้งยังอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนในภาคการผลิตอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการสูงขึ้นของราคาวัตถุดิบนำเข้าที่อาจส่งผลให้ราคาสินค้าและบริการต่าง ๆ หายอปรับสูงขึ้น และกดดันให้กำลังซื้อภาคครัวเรือนลดลง เพื่อบรรเทาความเสี่ยงและสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่การผลิตของไทย ให้พร้อมรับมือกับความไม่แน่นอนของอุปทานในอนาคต ขอเสนอแนะ ดังนี้

1) บริหารจัดการราคาสินค้านำเข้าทั้ง 13 ประเภท และสินค้าที่ผลิตจากภาคการผลิตทั้ง 20 ประเภท ที่ใช้วัตถุดิบนำเข้าดังกล่าว ตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ เพื่อให้การส่งผ่านราคาสอดคล้องกับต้นทุนจริงตลอดช่วงการค้า

2) ศึกษาแนวทางลดต้นทุนการนำเข้าวัตถุดิบเป็นรายสาขาหรือเป็นรายกรณี โดยเป็นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง อาทิ

2.1) กลุ่มอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถหาวัตถุดิบที่ผลิตในไทยทดแทนได้ ควรมีมาตรการช่วยเหลือ อาทิ

- การรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาท
- การส่งเสริมการรับประกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน
- การสนับสนุนองค์ความรู้และเงินทุนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนวัตถุดิบ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม
- การผ่อนคลายนโยบายการนำเข้าเพื่อลดค่าใช้จ่ายและประหยัดเวลา
- การส่งเสริมให้กระจายแหล่งนำเข้าสินค้าไม่พึ่งพาแหล่งใดแหล่งหนึ่งจนเกินไป โดยเฉพาะสินค้าที่แหล่งนำเข้ากระจุกตัว โดยอาจเริ่มจากแหล่งนำเข้าในกลุ่มประเทศสมาชิกความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP)
- การผลักดันข้อตกลงการค้ากับแหล่งนำเข้าต่าง ๆ เพื่อเพิ่มทางเลือกในการนำเข้าสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่แหล่งนำเข้ากระจุกตัว ซึ่งหลายประเทศ/เขตเศรษฐกิจคู่ค้าของไทย อยู่ระหว่างการดำเนินการของกระทรวงพาณิชย์ อาทิ กลุ่มประเทศคณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council : GCC) ซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าน้ำมันดิบและปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ สหภาพยุโรป (EU) ซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าสินค้า ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่น ๆ

2.2) กลุ่มอุตสาหกรรมที่ยังใช้วัตถุดิบนำเข้า และมีแผนใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศทดแทนสินค้านำเข้าในอนาคต และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ยังใช้วัตถุดิบนำเข้า แม้ไทยจะสามารถผลิตสินค้าทดแทนได้แล้ว เนื่องจากวัตถุดิบนำเข้ามีคุณภาพสูงกว่า ราคาถูกกว่า และมาตรฐานการผลิตที่สอดคล้องกับข้อกำหนดทางการค้าอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษี ควรสนับสนุนการผลิตในประเทศให้มีคุณภาพเหมาะสมในราคาที่แข่งขันได้ อาทิ

- การสนับสนุนองค์ความรู้ การวิจัยและพัฒนา และเงินทุน
- การดึงดูดการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ
- การสร้างพันธมิตรธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศ เพื่อให้เข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตที่มีมาตรฐาน ประสิทธิภาพ และต้นทุนลดลง และ
- การส่งเสริมการใช้ผลผลิตที่ผลิตในประเทศ

2.3) กลุ่มอุตสาหกรรมที่ยังใช้วัตถุดิบนำเข้า แต่เป็นกลุ่มสินค้าที่อยู่ภายใต้มาตรการปกป้องและตอบโต้ทางการค้า
ควรมีการหารือร่วมกันระหว่างผู้ผลิต ผู้ใช้ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ถึงความจำเป็นและระยะเวลาในการใช้มาตรการฯ
ขณะเดียวกัน ควรสนับสนุนอุตสาหกรรมภายในประเทศให้สามารถผลิตสินค้าตามคุณสมบัติที่ผู้ใช้ต้องการ ในราคาที่ทั้งสอง
ฝ่ายยอมรับได้

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

มีนาคม 2566